

ขอทราบเหตุผลที่สอบไม่ผ่าน ... ถือเป็นกาอุทธรณ์แล้วหรือไม่ ?

คดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับเงื่อนไขการฟ้องคดีปกครอง

โดย “การอุทธรณ์” ถือเป็นเงื่อนไขการฟ้องคดีที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการก่อนฟ้องคดีปกครองเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอน “คำสั่งทางปกครอง” ที่ตนเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องเพิกถอนประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกเข้ารับราชการ เนื่องจากเห็นว่า เป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะตนเองไม่มีชื่อเป็นผู้สอบแข่งขันเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจได้ กรณีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีต้อง “อุทธรณ์” ต่อหน่วยงานทางปกครองผู้ออกประกาศก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือไม่

คดีนี้หลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้) ได้มีประกาศศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกและผู้ได้รับการคัดเลือกสำรองเพื่อบรรจุเป็นนายสิบตำรวจ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือสองฉบับต่อผู้ถูกฟ้องคดี คือ ฉบับแรก หนังสือลงวันที่ 26 ตุลาคม 2555 เพื่อขอทราบเหตุผลที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2555 ชี้แจงว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการทดสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งในขั้นตอนการตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติและความประพฤติ โดยศาลได้มีคำพิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีมีความผิดตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 (ยาอัลปราโซแลม จำนวน 4 เม็ด)

หลังจากได้รับคำชี้แจง ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 โดยเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบและไม่ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อหักล้างข้อกล่าวหา จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนประกาศดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่ไม่มีรายชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ผ่านการคัดเลือก

ฉบับที่สอง หนังสือลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 โดยยื่นอุทธรณ์คำสั่ง เนื่องจากไม่แน่ใจว่าหนังสือชี้แจงเหตุผลของผู้ถูกฟ้องคดีนั้น เป็นหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์หรือไม่ โดยเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องไว้เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2555

คดีนี้มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ ประกาศศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกและผู้ได้รับการคัดเลือกสำรองเพื่อบรรจุเป็นนายสิบตำรวจเป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่ ซึ่งหากเป็นคำสั่งทางปกครองจะต้องอุทธรณ์ก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายกลาง ในกรณีไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการอุทธรณ์ได้แย้งไว้โดยเฉพาะ ซึ่งประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ประกาศดังกล่าวเป็นการแจ้งผลการสอบหรือการวัดผลความรู้หรือความสามารถของบุคคล จึงเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

จึงมีประเด็นที่น่าสนใจต่อไปว่ากรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือสองฉบับดังกล่าว ถือว่าได้อุทธรณ์ได้แย้งประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกเข้ารับราชการก่อนฟ้องคดีแล้วหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า หนังสือฉบับลงวันที่ 26 ตุลาคม 2555 เป็นเพียงการยื่นคำขอเพื่อขอทราบเหตุผลที่ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการคัดเลือกตามที่ประกาศที่พิพาทได้กำหนดไว้ให้ผู้สมัครสอบที่ประสงค์จะตรวจสอบผลการคัดเลือกให้ยื่นคำขอเพื่อขอทราบผลการสอบภายใน 7 วัน นับแต่วันประกาศผลสอบเท่านั้น จึงไม่อาจถือเป็นการยื่นอุทธรณ์แต่อย่างใด แม้ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2555 ชี้แจงเหตุผลที่ผู้ฟ้องคดีไม่มีชื่อปรากฏเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก ก็ไม่อาจถือเป็นการแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบเช่นเดียวกัน

ส่วนหนังสือลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 ถือเป็นกาอุทธรณ์ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสืออุทธรณ์ไว้ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมาขึ้นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา 42 วรรคสอง

แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และแม้หลังจากที่มีการฟ้องคดีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจะได้มีหนังสือแจ้งว่าไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ และได้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว ผลการพิจารณาคำอุทธรณ์เป็นประการใดจะแจ้งให้ทราบต่อไปก็ตาม กรณีที่ไม่มีผลทำให้คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีแต่อย่างใด จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 113/2557)

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักการสำคัญเกี่ยวกับการฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ว่า กรณีการฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นคำอุทธรณ์เพื่อโต้แย้งคำสั่งทางปกครองนั้นภายในฝ่ายปกครองให้เสร็จสิ้นก่อนฟ้องคดี เพราะเป็นเงื่อนไขสำคัญของการฟ้องคดีปกครอง ซึ่งหากไม่ดำเนินการศาลปกครองมีอำนาจไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ดังเช่นคดีนี้ ซึ่งประกาศศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกและผู้ที่ได้รับการคัดเลือกสำรองเพื่อบรรจุเป็นนายสิบตำรวจ มีลักษณะเป็นการแจ้งผลการสอบหรือการวัดผลความรู้หรือความสามารถของบุคคล ถือเป็น “คำสั่งทางปกครอง” จึงต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเสียก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ครับ !

นายปกครอง